

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

REDACTIUNEA ŞI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVÛ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

Pe un an 12 flor., pe șese luni 8 flor., pe trei luni 9 flor.

România și străinătate:

Pe un an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SË PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O serie garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancoate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrămît.

ANULÛ L.

Nr. 277.

Mercuri, 16 (28) Decemvre.

1887.

Cum stăm?

III.

Brașov, 15 (17) Decemvre 1887.

Când s'au adus faimoșele legi din 1868 și s'a proclamat limba maghiară ca limbă a statului, legiuitorii unguri au enunțat principiul, că cerul de influență al limbii statului se va estinde numai până acolo, până unde vor fi împlinite condițiunile neapărate ale administrației și justiției și că în toate celelalte privințe dreptul de limbă al naționalităților va fi respectat în puterea legii de naționalitate.

Pe temelul acestui principiu Măiestatea Sa a declarat în discursul tronului, cu care a încheiat dieta ungară în Decemvre 1868: „Sperăm, că credincioșii noștri de limbă nemaghiară își vor afla deplina lor liniștire în acea convingere, că statul asigură fiecărui cetățen libertatea și dezvoltarea limbii sale materne în mod egal.”

Așa credea monarhul p'atunci, altfel însă era croit planul de maghiarizare.

Era de prevedut că influența „limbii statului” va crește în aceeași măsură, în care se va întări elementul „domnilor” prin succesivă monopolizare a întregii vieți publice de stat.

Pas de pas s'a introdus în toate ramurile administrației de stat limba maghiară, devenind iluzoriu ori și ce drept al naționalităților. Maghiarii dela putere încep să se identifice cu statul și sub egida guvernului actual se proclamă principiul, că interesul statului pretinde ca „limba statului” să ocupe toate tărîmurile vieții publice.

Uitate au fost curîndu „condițiunile neapărate ale administrației și ale justiției” și legiuitorii unguri făcînd o întorsătură totală la 1879, proclamîndu studiul limbii maghiare pentru toți cetățenii statului ca o necesitate neapărată de a asigura interesele sale de viață.

Intorsătura acîsta despre care se temea Ludovic Mocsary cu drept cuvînt, că va deschide calea arbitriului și despotismului celui mai periculos față cu naționalitățile nemaghiare, a inaugurat o eră de nouă persecuțiuni, cari au trecut din sfera politică în sfera de cultură a naționalităților.

Maghiarismul violent nu putea să se oprească la „nulificarea politică artificială a naționalităților”, ci vrîndu ași realiza planul de a croi un stat unitar maghiar centralistic, a trebuit să se împiedecă de ultimele întărituri, ale naționalităților nemaghiare, de bisericile lor autonome și de școlile lor, ce stau sub scutul bisericilor.

Sistemul introdus dela început de guvernul ungar, după care, în contra legii de naționalitate dela 1868, nu se înființază și ajutoarele din visteria statului, decât numai școle cu limba maghiară, erpîndea deja în sine o amenințare față de dezvoltarea instrucțiunii noastre naționale.

Dela acîsta amenințare s'a mai adăus dela 1878 și amestecul direct al guvernului în afacerile autonome ale școlilor susținute de diferitele confesiuni în puterea legilor existente școlare și bisericesci.

Inspectorii regeșci au devenit teroarea învățătorilor confesionali nemaghiari căci prin legile și ordinațiunile mai noue s'a făcut dependentă sîrtea lor de studiul limbii maghiare, care pe di ce merge este pretins în mai mare măsură de către organele statului.

Incurcătura, ce s'a produs în mersul regulat al instrucțiunii noastre prin aceste măsuri, se folosesc de omenii dela putere spre a slăbi organizațiunea și disciplina noastră școlară.

Mijlocul cel mai agreat introdus și practicat de actualul ministru de culte și instruc-

țiune ungară, spre a dobîndi acîsta, este terorizarea capilor bisericilor noastre și amenințarea lor prin măsuri absolutiste luate chiar în prejudeciul autonomiei bisericesci.

Și ca să nu mai stăm la îndoială, care este scopul final al acestor uneltiri în contra cultei noastre naționale, se organizează sub scutul guvernului și societatea maghiară, angajându-se a influența și teroriza alături cu organele lui pe cetățenii de altă naționalitate, ca să primască limba și cultura maghiară.

Acîsta este pe scurt situațiunea, ce ni s'a creat nouă Românilor în special dela 1879 încîce, decînd legiuitorii unguri au părăsit cu totul politica, ce a aflat expresiune în legea de naționalitate dela 1868.

Pe tărîmul politic, fiind nulificat în mod artificial, nu ne mai putem mișca. Ne-a mai rămas tărîmul școlar și bisericesc. Contrarii noștri dau năvală acum și asupra acestui tărîm. Ce facem spre apărarea lui?

Cronica politică.

De un timp încîce diarul diplomației rusești „Nord” din Bruzella poartă un limbaj foarte moderat față cu alarmările de răboiu. E întrebare numai dacă sînt și sincere declarațiunile sale, ori-că acîsta atitudine este a se datori numai unei tactice momentane diplomatice.

„Nimic nu p_ote dovedi mai bine — scrie „Nord” — caracterul închipit al temerilor de răboiu din timpul cel mai recent, decât decisiunile ce s'au luat în Viena în ultimul consiliu de miniștri sub președința împăratului, cari dovedesc, că îngrijirile deșteptate prin pretenșile înarmări ale Rusiei sînt în fond bagatele. Dîr nici că a putut să fiă altfel, deoarece totă lumea este informată despre intențiunile pacifice ale Rusiei. Creditul modest de 12 milioane încredințat ministrului de răboiu conte Bylandt și neconvocarea delegațiunilor de sigur că nu corîspund sgomotului, ce s'a făcut despre preținsa amenințare a păcii europene...”

„Articulul „Invalidul rus,” care a espus într-o formă atît de clară și modestă situațiunea militară a celor trei împărații, a contribuit în mod vedit la liniștirea spiritelor, precum o dovedesc decisiunile luate în Viena, cari așa de puțin sîmînă cu acele, ce se iau de obicei în ajunul unui răboiu. Nici o foia militară autorizată, din Berlin și Viena, n'a clasificat pretenșile neexacte ale „Invalidului Rus,” aceste nu se pot dîr așa ușor descoperi. „Rectificările” de până acum au apărut numai în foi nemilitare și prin urmare n'au nici o autoritate față cu espunerile organului oficial al ministeriului de răboiu rusesc.

„Prin urmare se p_ote considera numita espunere a „Invalidului rusesc” ca expresiunea adevărată a situațiunii și de aici se p_ote trage concluziunea liniștitoare, că politica hotărită pacinică a Rusiei este afară de ori ce îndoială și că măsurile luate de ea au un caracter curat defensiv. Rusia e decisă a nu renunța la înclînările sale spre pace și de a face tot ce e de lipsă spre a se asigura în contra unui atac.”

De aici trage „Nord” concluziunea, în fața asigurărilor pacifice ale celorlalte cabinete, că este delăturată ori-ce temere de un conflict și că se p_ote spera, că sgomotul de răboiu, care a produs o iritațiune atît de viuă, va amuși și va face loc unui sîmțu serios de siguranță.

În fine constată „Nord” întorsăturile „Gazetei de Colonia”, cu privire la prințul Ferdinand de Coburg, și dîce, că ar fi interesant a se șci dacă și contele Kalnoky, care a luat în serios pe prințul Ferdinand, se împărtășesc la acîsta întorsătură ori nu.

Măsuri și pregătiri militare.

Austro-Ungaria Diarul „L'Indépendance de Belge” primește următoarea telegramă dela corespondentul său din Viena: Aflu că prefectul de poliție a convocat pe

directorii de diare pentru a-i invita din ordin superior să nu publice nimic cu privire la măsurile militare și la mișcările trupelor. Statul-major s'a ocupat asemenea de alegerea unui director de biou al presei militare. Acesta post este destinat unui fost ofițer, care a luat parte ca raportor în campania din Turcia la 1877.

O telegramă din Pesta adresată diarului „Standard” dîce, că în toate punctele Ungariei se procedeză la pregătiri militare și că telegraful a primit ordinul d'a nu transmite nici o informațiune privitoare la aceste operațiuni. Mai multe regimente sînt gata să plece în Galția. Totuși ordinul de plecare nu va fi dat decât numai dacă garnisioanele rusești dela frontiera continuă d'a se mări.

Rusia. În zilele acestea din urmă s'au ținut mai multe consilii militare la Gacina sub președința țarului.

„Dily News” primește următoarea șire din Odesa: Flota voluntară de pe marea Neagră transportă trupe rusești în număr foarte mare din Caucaș și din provinciile meridionale ale Vistulei. S'a comandat o mare cantitate de vase. Ele pot transporta dela două-deci până la trei-deci persoane și sînt construite astfel ca să p_otă fi legate spre a forma un pod. În mai multe puncte s'au văcut flotile de câte opt-deci din aceste vase.

Voci din România.

„La Correspondance de l'Est” din Viena publică, în N-rul său dela 19 Decemvre, o corespondență particulară din Bucuresci cu data de 17 Decemvre. Acîsta corespondență, primită de gazeta vieneză, după cum se spune în capul ei, dîce că i-a venit din „sorginte autorizată”. E_tă ce spune scrisoarea adresată din Bucuresci diarului vienez „La Corespondance de l'Est”:

În timpul acesta, în care se vorbește atît de mult despre un conflict probabil între Austro-Ungaria și Rusia, va fi, cred, interesant de a espune probabilitățile relative la atitudinea ce ar pută lua România în cazul unui resbel.

Raporturile diplomatice ale guvernului nostru cu cele două imperii vecine sînt cît se p_ote de corecte; și elu își dă silința a le mîntîni în acîsta stare.

Mesagiul regal afirmă că aceste raporturi erau intime; afirmațiunea este adevărată numai la suprafață, în fond însă este în România o antipatie foarte pronunțată în contra Rusiei.

Păstrăm formele diplomatice, mîntînem raporturi escelente, dîr nu putem uita luarea Basarabiei și strigătorele nedrepte cu care Rușii au plătit sângele soldaților români, căduți pe câmpurile de bătăi ale Galiei. Se simte în țară că înaintarea progresivă a Rușilor spre Orientul meridional trebe în mod fatal să cuprîndă într-o di și România. Rusia este vrășmașă reală a Românilor.

De altă parte acîsta primejdie nu există din partea Austriei, și dacă n'ar fi cestiunea Transilvaniei, care, de almintrelă, pentru moment, nu este la ordinea zilei, raporturile austro-române ar p_ute deveni foarte cordiale.

Partidul național-liberal are cuvinte particulare de a urî pe Ruși. Aceștia au stricat opera cea mai meritorie a acestui partid, micșorîndu cu luarea Basarabiei rezultatele resbelului din 1877.

Apoi, conservatorii români, adecă opozițiunea, negăsîndu sprijin în țară, face fără sinceritate, cred, cochetării Rusiei, sperîndu că cu ajutorul ei va ajunge la putere.

Se pare că lucrul e cunoscut la Petersburg. De aceea, „Le Nord” publică din cînd în cînd articole foarte dispăcute guvernului din Bucuresci; într'unul din ultimele sale numere a mai publicat unul tot în acîsta ordine de idei. D. Hitrowo, ministru plenipotentiar rus pe lângă Regele Carol, nu și ascunde preferințele sale pentru opozițiunea română.

Acum de curînd, buniora la aniversarea luarei Plevnei, d. Hitrowo a dat un prînd în onoarea generalului Florescu, care n'a luat parte în resbelul dela 1877, dîr care are meritul de a fi unul din capii o-

pozițiunii. Acestu faptu a fostu forte remarcatu in Bucuresci și gazeta „L'Etoile Roumaine“, care e considerată ca organulu ministrului afaceriloru streine, l'a semnalatu.

Din tôte acestea reese că, in casu de rășboiu, Austria ar avu la noi in România mai multă simpatia. Acăsta nu va sê dîcã înșê cã într'o astfelu de întemplantare România s'ar pronunțã in contra Rusiei. *Gvernulu I. C. Brătianu este cu deosebire practicù și mai cu semă patrioticù.* Elu se va sili câtu îi va fi cu putință sê stea la o parte pentru a nu suferi nimicù; nu s'ar amesteca in evenimente decâtu decâtu nu ar putu face altmîntrell. Atunc, *elu ar privi unde este interesulu Românii și la casu de trebuință, ar face sê tacã simpatie și antipatiile sale.*

„Românulu“ din Bucuresci, ocupându-se cu acăstă corespondență in articulu de fondù dela 25 Undrea (Decemvre) și presupunându cã e din isvoru guvernamentalu, dice cã ieu se face cã se trîmbiță in lume simpatiile și antipatiile guvernulu, tocmai acum când nori negri acoperu orizontulu diplomației europene. Pe ce se'nte-meiază corespondentulu, dice „Românulu“, când afirmă cã „Rusia este dușmana reală a României“ și cã „acăstă primejdia nu există din partea Austriei?“ Apoi continuă:

Cum raporturile austro-ungaro-române — nu cum dice „autorisatul“ din Bucuresci „raporturile austro-române.“ — potu deveni forte cordiale?

Și decâtu astăđi cestiunea Transilvaniei nu este la ordinea řilei, cine ilu asigură cã in acăstă boite a surprises (cutia cu surprinderi) care se numesce cestiunea Orientului ea nu va apare mîne?

„Românulu“ nu'și poté inchipui luptându dorobanțulu alături cu honvedulu, sêu celu puțin simpatizându România cu Ungurii, adecã cu amicii Românilor din tôte părțile și'n deosebi ai Românilor transilvăneni. Numitulu organù dice cã e bine, sê se observe cea mai strictă rezervă de cătră guvernù, decâtu practicù vrea sê fiã ca la 1877.

Inregistrămù simplu aceste voci, ca sê poté cunósce publiculu nostru cetitoru cum e dispusă opiniunea publică din România față cu complicațiunile ce amenință a isbucni.

SCIRILE DILEI

„România Liberă“ spune, cã in cercurile dirigente din Bucuresci se manifestă mari temeri despre un rășboiu între Rusia și Austro-Ungaria și se adaugă cã Regele Carolu va chema la o consfãțuire intimă pe totu frunțașii politici ai României.

—x—

Semnificativu pentru raporturile dintre Austro Ungaria și Rusia e următorulu casu: Regisorulu teatrulu curții din Viena, d-lu Stoll, fusese invitatù sê dea câteva reprezentațiunii la teatrulu curții din Petersburg și la 10 Ianuarie n. avea sê și plece spre capitala Rusiei. In săptămîna trecută înșê agentulu sêu primi o scrisore a prințulu Dolgoruky, magistrulu supremu ai ceremonioru la curtea rusă, in care cere resilierea contractulu, deoarece situațiunea momentană nu e potrivită pentru pășirea unui membru alu teatrulu curții din Viena pe scena teatrulu curții din Petersburg. D-lu Stoll a trebuit sê renunțe la călătoria sa in Rusia.

—x—

„L'Autriche slave et roumaine“ dela 20 Decemvre n. publică dela corespondentulu sêu din Pssã o corespondență, in care se dice între altele: „Unu deputatù

maghiarù, căruia avuiu obrășnicia a'i arêta primele numere din „L'Autriche slave et roumaine, imi dîcea acum doue sêu trei řile: „Amu fostu prea liberalu in desavantagiulu nostru, făcându legea asupra libertății pressei, niciodatã nu vomu ajunge la scopu de a maghiarisa diversele naționalități câtu timpu ele își voru imprima totu ce cugetă!“ — Înțelegu acum și slugile guvernulu, care e cauza persecuțiilor și amenințãrilor unguresci contra Nemaghiarilor și de ce și libertatea de presă începe a figura pentru acestia numai pe hãrtia? Nu'și potu maghiarisa. Tôte incriminãrile stăpânirii unguresci contra Nemaghiarilor suntu numai pretexte nerușinate.

—x—

Indatã după anulù nou, la mai multe desparteminte de trupe austro-ungare se voru deschide cursuri voluntare pentru învățarea limbei ruse.

—x—

Amu comunicatù in řilele trecute, cã teatrulu ungurescu din Neutra e in ajunù de a da falimentu. Precomunică acum cã corespondentulu lui „Pester Lloyd“, falimentulu s'a ivitù. Directorulu Toth s'a vëduțu nevoitù a renunța la acăstă demnitate, lăsându pe actori sê facă ce voru aci. „Miseria înșê este totu aceeași“, incheiă corespondentulu.

—x—

In Nr. 161 alu fôiei nôstre publicãrãmù după unu țiaru ungurescu din Clujiu scirea, cã notariu de cercu din comitatulu Solnocu-Dobêca au luatù deciziunea sê se constituie într'o ședință literarã sub președinția d-lui pretore supremu Adolf Floth, cu scopulu de a redigea unu țiaru de specialitate pentru notari. In privința acestei sciri ne trimise d-lu Georgiu Micu, notaru cerculu in acelu municipiu, o rectificãre in sensulu, cã nu totu notariu de cercu din comitatulu Solnocu-Dobêca, ci numai cei din cerculu pretoriãlu alu Betlênului s'au constituitù mai de multu in o reuniune, din care și d-se face parte și despre care ne spune, cã in ședința dela 17 Iulie a. c. a denumitù o comisiune literarã, cu scopulu ca acăsta sê publice din când in când in țiarulu „Közszégi Közlöny“ câte o lucrare esclusivù referitóre la afaceri notariãle, d'er nicidecum de caracteru politicu ori naționalu. — Mărturisimù cã e forte greu a ne inchipui in timpul șovinistù de ađt o reuniune ungurescã fără caracteru maghiarisoru și tendențiosu pentru naționalitățile nemaghiare.

—x—

Proprietariu de vite din comuna Paulis, in comitatulu Timișului, suntu bantuiți de o grea plagă. Ințregu ținutul Paulisului și inprejurimea suntu cutrierate de haite de lupi, pricinuidu mari pagube in turmele de oi. Pe câmpu zacu piei și schelete de oi sdrențuite și păstorii povestescù cu grôză despre urletele ce le scottu lupii noptea. Se și interesază puțin de turmele incredintate lorù, ci caută a'și păzi vieța de bestii. — Atăta le mai trebuia bietiloru contribuabili, sê mai fiã amenințãți d'a fi mănecși de lupi!

—x—

Pe șoseua Baia-Bikity s'a găsitù deunãđi cadavruulu unui omù, sfășiatù încãtu abia s'a pututu constata identitatea ucisului in persôna culegătorulu - tipografu Carolu Romanu. Ca făptuitoru alu omorului e bănuitù unu ôrecare Ioh. Kronawetter, care s'a și arestatù.

Limba francezã predatã Românilor fără profesorù, in timpu de unu anù. — Limba englezã predatã Românilor fără profesorù in timpu de unu anù. Țiare limbistice săptămînale pentru tôte clasele, redactate in românesce (cu pronunțarea figuratã) de d-nulu H. Lolliot, profesorù la liceulu sf. Gheorghe, in Bucuresci. — Me-

tode pentru a învăța singurù a scrie și a vorbi limba francezã și cea englezã.

Prețulu abonamentulu: Pentru limba francezã: Unu anù (cursulu completù), 9 florini; — șese luni, 4 fl. 50 cr.; — trei luni, 2 fl. 25 cr.

Pentru limba englezã: Unu anù (cursulu completù), 18 florini; șese luni, 9 fl.; — trei luni, 4 fl. 50 cr. Cererile de abonamente se adresază: D-lui H. Lolliot, Bulevardulu Elisabeta, Baile Eforiei. — Bucuresci (România.)

Incunoscințare.

Din incidentulu jubileulu de 50 de ani alu „Gazetei Transilvaniei“ constituindu-se aici in Brașovù unu comitetu pentru arangiarea acestei serbãri in sêra de 31 Decemvre 1887 și in ziua de 1 Ianuarie 1888 stilu vechiu, se aduce acăsta la cunoscințã publiculu românù cu invitarea de a lua parte la acăstă serbare.

Acei onorași Domni, cari voescù sê ia parte la acăstă serbare suntu rugați sê binevoiască a încunoscința pe subscrisulu președinte alu comitetulu arangiatoru până in 26 Decemvre 1887 st. v., spre a se poté lua dispozițiunile necesare.*

Brașovù, in 14 Decemvre 1887.

Vasile Volna,
președinte.

Din valea Arieșului, in Decemvre 1887.

In řilele trecute apãr in řiarele nôstre o mică notiță despre bucuria fôiei maghiare „Kolozsvár“ asupra progresulu școlii maghiare din opidulu Câmpeni. Redacțiunea „Tribunei“ ia lucrulu cam ușorù, era redacțiunea „Gazetei Transilv.“ cu tôte causa întreabã pe învățatorii nôștrii dela școla capitalã românã din Câmpeni, cã ce dîcã ei la acele laude maghiare. A fostu la locu acăstă întrebare și sum curiosu, ce voru rêsponde acesti învățatori bine plătiți la întrebarea pusã, apoi mai tare așteptù unu rêsponsu dela inspectorulu tractualu care ca protopresbiteru își are locuința in localitatea acăsta, care e centrulu munților apuseni.

Aici și-a vëritù Kulturgyletul mrejele maghiarisorii și a demoralisorii, și cumcã după unu timpu de 2—3 ani deja începe a striga „invingare“ (închiptã) este in prima linia a se ascrie necapacității inteliginții locale de a primi și a purta lupta pentru apãrarea limbei și datinelor române. Mai bine își ascundù capulu in o nepãsare bătătoare la ochi, sêu se dau după përu din cauze ale interesulu personalu, sêu subscriu nisce fleacuri de nyilatkozat-uri.

Publiculu românù anumitù va presupune cumcã in opidulu Câmpeni suntù bătèru $\frac{1}{2}$, sêu $\frac{3}{4}$, părți ale populațiunii de viță maghiarã; ca sê poté a se fi infințatù aci o școlã maghiarã de feciori și de fete. Nicu vorbã. Afarã de puținii oficiali regesci, familii maghiare aici nu suntù și nu au fostù, întreaga populațiune este romãnã, care din mijlocile ei deja dela anulù 1861 și-a infințatù unu fondù școlarù, școlã corëspundătoare cu trei învățatori, și școlã de fetițe cu învățatóre. Fondulu școlarù mai dà ajutoru unui învățatoru de confesiunea gr. unitã de 300 fl. și așa numai pentru bãeti funcționezã in Câmpeni 4 învățatori. Ce progrese ar' poté ei face decâtu de o parte protopopolulu localu ar fi la înălțimea misiunii și decâtu inteligința mireanã ar lucra in concordia la misiunea grea a regenerãrei poporulu românù. Eu nu vorbescù de unu diletantismù in causã, ci de adevëratã muncã, care se recere spre ajungerea scopuriloru

* Celelalte țiare române suntù rugate sê binevoiască a reproduce acăstă încunoscințare. V. V.

(5)

FOILETONU.

„PĂRIŢII PATRIEI“.

— Epopeã —

In acăstã 'nvãlmășelã nici partidele contrare încã nu dormù, n'au liniște, řinù și ele adunare, in care prezidetzã vre-unu bravu conducătoru.

520. Omù eruditù și cu minte și mare părținitoru alu causei naționale. Dënsulu ține o vorbire frumôsã și strălucitã, isvorită din iubire:

„Frațilorù mei dela sate, fii ai națiunii mele,
„Aduceți-vë aminte de acele timpuri grele,

525. „Ce cu câtva mai nainte, avu scumpa-mi națiune.
„Fiindù bravi strămoșii nôștri, nobila lorù misiune
„Au implinit'o cu totii, avëndù solidaritate,
„Și cu arma legiil'n mână au ștersù multã ne-

[dreptate.

„Acum erã se ridicã vijelii, furtune grele,
530. „Și ce cugetați cu totii, de unde isvorescù ele?

„Din a vóstrã nepãsare. Se cere o condițiune:
„Sê ne folosimù de dreptulu ce-lu avemù ca na-

[țiune.

„Fiți dër solidi și cu minte și vë uniți in comunù,

„Cu multã sinceritate, frațilorù, eu vë propunù:

535. „Sê ascultați de ai vóștri bravi, esperți conducători,
„Nu vë luați după flecuri și după lingușitori,
„Și țineți totu laolaltã și in taberã streinã

„Sê nu trecã nice unulù din o mârșavã pricinã.
„Atunc causa nôstrã dréptã va eși invingătoare.

540. „Avë-va er națiunea řile dulci de sêrbătóre!
Intr'acestea ecã vine unu candidatù naționalu,

„Și cãtrã poporù vorbesce in modù sincerù și lealu:
„Bravù poporù alu gintei mele, te salutù de mii

[de ori!

„Și vë rogù in cauza dréptã, ca sê-mi fiți părți-

[nitori.

545. „Fii națiunii mele, eu vë iubescù cu ardóre,
„Vëdëndù greutatea vóstrã, dëu inima rêu me dóre,
„Vë spunù cu sinceritate, cã eu m-am propusù

[de țintã,

„Sê spëru după dreptate-a națiunii causã sfântã!
„La acăsta mă îndemnã a mea sincerã iubire;

550. „Fiți dër frațilorù cu totii, vë rogù sê fiți in unire.
„Unirea in cauza dréptã chiar și sfântã Provedintã

„O protege, o conduce. Frațilorù aveți credință!
„Și pentru alu vóstru bine, primiți staturì mîi pãrin-

[tescù,

„Dumnezeu mi-e mãrturiã, frațilorù, eu vë iubescù!“

555. „Dumnezeu sê te trãiescã!“ strigã unulù din po-

[porù,

Èr corupții dintre dënsii murmurã încetșorù:
„Decã nu ne dai nimica, de aici te poți culege,

„Numai pentru vorbe gôle deputatù nu vomù alege.“
Elu se duce mai departe cu programa lãudatã,

560. Vine altu candidatù erã, vine'n urma lui indatã:
„Alegeti mē pe mine, sunt omulù guvernulu,

„Inșê voiescù totu odatã binele poporulu,
„Avëndù mare influință la domnii mari lãudatì,

„Eu vë potù face multù bine, numai voi sê as-

[cultatì.

565. „Sciți voi cã legile țerei dela domnii mari provinù,
„Vedeți voi dórã cã domnii potã alù țerei destinù,

„Sciți cã pânea și cutitulù e in mâna domnilorù,
„Ei se „ingrijescù“ de tôte, decș și de bietulu po-

[porù..

„De vorù vedé cã poporulù e supusù lui și ascultã.
570. „Vorù mai scãdè câte ceva din contribuția multã..

„Nu ascultați de alu vóstru conducătoru rêu, ne-

[vrednicù;

„Nu-i bine sê stãmù in proptã cu guvernulu celù

[puternicù“;

nalte, și de care muncă încă la poporul și inteligența noastră numai mică urme putem vedea.

Ceea ce este însă în cauza de față mai înfricătoare e împrejurarea că acea școală maghiară și pentru maghiarizarea mădărilor românești se susține cu banii comunelor române, a căror reprezentanți seduși fiind — și părăsiți de naturalii lor conducători — au votat ajutor pe timp neotărit pentru înființarea unei școle maghiare în Câmpeni, după cum a voit vestitul Moldovan Gergely. Așadar locuitorii români dau toporișca la seacă, cu care se se doboră pădurea românească în fosta reședință a apărării naționale în anii 1848/9. Departe a ajunsă zăpăceala în aceste regiuni, și cei cu doi bani în trei pungi vor să răspundă de aceste atât aici pe pământ cât și înaintea lui Dumnezeu.

Școala maghiară din Câmpeni cu producțiile sale — în acest an de 2 ori — arată și progresul resp. venit bănesc. Câți florenți românești sunt aci la mijloc? Eu știu că preste jumătate a veniturii acelor reprezentanți sunt dați de Români inteligenți și scietori de ceea ce fac. Acesta nu este elemosină, ci simplu un act de trădare a causei noastre culturale, pentru că conducătorii școlii maghiare nicidecum nu se sfiesc să arate pe față intențiunea lor, căci ei pe pruncii și fetițele române, cari cercetă în mare parte acele școle maghiare, nici în sărbătorile bisericii românești nu-i trimite la biserică, ci continuă învățământul școlar chiar ca în un sat neoaș maghiar.

De atâta nepăsare românească în opidul Câmpeni trebuie să și roșescă față, deoarece în așa mod delăsăto nicăiri nu s'a mai apărât cauza românismului, ca aici de 10 ani încôce; gândesc că stejarul s'a făcut tufă. Sapienti sat!

Cel ce nu a desperat.

Titluri pentru merite.

Este deja un lucru foarte constatat, că administrațiunea în astă țară constituțională este foarte departe de menirea și scopul ei adevărat; acesta o spun clar și limpede foile opoziției maghiare pe totă ziua, afară de cele de lângă sacul cu grăunțele. Acuma decă o spun această dăruie foile opoziției despre ai lor, cum se-o putem noi caracteriza administrațiunea, noi, cari purtăm numai greutățile susținerii aceleia, fără să putem fi împărtașiți și de acutului ei?

O administrațiune condusă prin respectarea legilor este binefăcătoare, însă abatându-se dela ținta cea adevărată, este o calamitate prin care se lătește demoralizarea chiar și în masa poporului. Și că administrațiunea noastră este condusă astfel ea însăși ne arată.

Se află de exemplu nise femei române și se sfătuiră ca să facă în acest comitat al persecuțiilor o reuniune, prin care să deie ajutoare elevilor serece române. Acestă întreprindere cu scop umanitar, basată pe dreptul divin și uman, în urma informațiilor lor administrației noastre bolnave, nu li s'a încuviințat.

Colo pe Valea Bărgăului se interesează nise omenii bravi de deșteptarea tineretului nostru român și voesc a întemeia o societate de lectură pentru lățirea culturii în masa poporului. Aceste statute, în urma informațiilor lor administrației, se resping.

Vrăi să li faci școli conform legilor existente, și se pun mulțime de greutăți numai să te poți impede, adică nu voesc membrii administrației să cultivăm poporul nostru ci numai sudorea lui cruntă e bună de jertă și traiu, apoi las' să rămăie totul în labirintul întunecos fără cultură.

Vine acuma cineva și le descopere conducătorilor administrației bôla de care este cuprinsă corporațiunea

lor și i face atenție ca să și lecuiască bôla la timp, căci îmbătrânind rului, va fi târziu lecuirea. Unul ca acela, fără să poți folosi prin bunăvoința sa, este persecutat pe tote terenurile.

Forțe aplicabile sunt la împrejurările noastre de ați cuvintele S. Ioan gură de aur, când dice: „Precum focul cu câtă punem mai multe lemne pe densul, cu atâta arde cu mai mare pară: așa sufletele păcătoșilor cu câtă aud mai adeseori adevărul, cu atâta mai tare se escită spre păcat.”

Faptele vorbesc: În primăvera acesta s'au trimis dela acestu oficiu preotesco estrasele matriculari din anul 1868 pentru glote, era în toamnă cele din anul 1869. Estrasele s'au trimis primăriei comunale în limba noastră română, căci lege de naționalitate avem pe basa căreia ne putem folosi de limba noastră în tote agendele noastre publice și private. Legea e creată de Unguri, măcaru aceea voim noi a ni se respecta. Ce să veți însă? Ei nu voesc să știe de creațiunea lor!

Au nu acesta se dovedesce prin următorea congregațiune de cuvinte, poreclita sentința? :

Nr. 526. mil. Papp Zsigmond notarul cercului Ferneliu Incunoscițeză, că preotul gr. cat. din Tăuți de sus nu voiesc a estrada spre folosința oficiosa estrasele matriculari din anii 1868 și 1869 despre tinerii obligat la miliția, în limba maghiară. În contra dispoziției Nr. 2119/87 adm. acelea le-a trimis în limba română. S'a decis: Luându-se spre sciință această însinuare, Ioan Costin preot gr. cat. din Tăuți de sus prin acesta se pedepsește cu amendă de 100 fl., din care sumă jumătate se destină pentru serecii din Tăuți de sus, er cealaltă jumătate pentru reuniunea industrială a femeilor din comitatul Sătmăr, sub greunământul că în 8 zile va fi executat pe cale administratională. Totodată de nou este provocat preotul gr. cat. Ioan Costin sub pedepsă de 100 fl., ca estrasele matriculari trebuințose pentru compunerea listei tinerilor obligat la miliția din 1868 și 1869, privind la urgența acestei afaceri să le trimită dela primirea acestei rezoluții în timp de 48 ore la Papp Zsigmond not. cercului Ferneliu în limba maghiară. Argumente:

După ce Ioan Costin preot gr. cat., în contra dispoziției de sub Nr. 2119/87 adm. a denegat estradarea estraselor matriculari din a. 1868 și 1869, despre tinerii obligat la miliția, notarului cercului Ferneliu din comunele Satnou de sus și Tăuți de sus, în limba maghiară, notarului cercului din estrasele matriculari române nu este în stare a face conșcierea tinerilor obligat la miliția, conform dispozițiilor legale despre miliția, și ca acest impedecament să nu obvină, a trebuit a constringe pe lângă pedepsă pe numitul preot ca estrasele matriculari să le compună în limba maghiară. Care decisiune se trimite preotului gr. cat. Ion Costin și notarului cercului Papp Zsigmond, celui din urmă i se înmănuază cu acea îndrumare, ca privind urgența cea mare a causei, fără amănare să o înmaneze și computând dela înmanare 48 ore, să facă relațiune la acestu oficiu fără întârziare. — Dat Baia mare 1887. Decembre. 3. Sini Sandor preot suprem m. p.

Sosindu mi această scrisore bașibuzucescă, m'am convins că numai judecătoria nu se poate numi, nu, căci n'are cerințele legale basate pe §§-ii constituției patriei. Plătind noi judecătorii, am aștepta ca aceia să știe judeca. În cauza această unde este legea călcată de mine? și unde este legea pe basa căreia sunt judecăt? Nici una nici alta. Așadar nu este judecăt, ci un despotism sub mască oficiosa, care se poate numi: „abus de puterea oficiosa”. Vădend individul conșciu de datorința sa această procedură, nu știe ce să compătimizească: pe acela care e gras de plata cea bună, și totuși nu știe judeca; sau pe bietul popor, căruia i s'a ales așa judecător; sau pe corporațiunea între care se afla și așa individi întunecați.

Laertius povestese: „Că vădend odată Diogen și un copil petulant aruncand petrii către ceru îi dice: Ce fericire plăcută mai produce o cortesire Guvernamentală, însă nu e decât pregătire

595. La serbarea strălucită, care tote le petrece

Căte a produs și produce secolul nou spre dece. Cu lampa lui Diogene decă i-ai cerca părechiă, Nu i-ai afla nicăirea, nici în istoria vechiă.

600. Te rog să mi ajuti a scrie acest grandios tablou.

Să mergem și noi în fine la alegere de ablegat, Să ne folosim de dreptul care legea ni l'a dat, Noi am lucrat după lege sincer cu totă credința, Pentru alegerea noastră nu ne mustră conșciința!

605. Că noi nu ne-am vendut dreptul pentru un blănișor de linte,

Sus stă cauza națiunei și o susținem ferbinte De vom și cădea în luptă, der să cădem cu onore,

O victoriă nedreptă este pre dejositore! Ecă-ne suntem acuma, ne aflăm chiar în cetate,

610. Aici are reședința a omenilor dreptate.

(Va urma.)

inzadar te întârzi, nici când nu poți ajunge scopul”. În asemenea convingere suntem și noi Români în zilele noastre față cu desmedările celor dela putere, cari nu mai voiesc a ști de drept, de lege, ci voiesc a domni cu despotismul, „akarom” și „parancsolom”, deși ar trebui să știe că până este popor românesc va fi și există și scrisore română. (Va urma.)

Aplicarea legii industriale în România.

După recomandarea ministrului român de agricultură, consiliul de miniștri din România a aprobat pentru: „fabrica de hârtie de impachetat C. & S. Schiel” dela Bușteni, „fabrica de cherestele Frații Theiler din Moinescu”, „fabrica de zahăr” dela Sascul și pentru „fabrica de cherestea Frații Theiler” din comuna Cucu dreptul de a beneficia de următoarele favoruri:

a) Scutire pe timp de 15 ani de ori-ce impozit direct către stat, județ și comună.

b) Scutire pe același timp de taxele vamale de import pentru mașinele, părțile de mașini și accesoriiile lor aduse din străinătate pentru trebuințele fabricii.

c) Reducțiunea, pe timp de 15 ani, a taxelor de transport pe căile ferate române pentru obiectele arătate la aliniatul precedent și pentru produsele fabricii.

În special pentru fabrica de efecte militare și cismăria M. Leon & Th. Mandrea din București, care este constituită cu un capital de instalare de peste un milion franci, care se servă de mașinele și mijlocele tehnice cele mai perfecționate, care este condusă de distinși omeni de specialitate, și la care lucrează zilnic peste 450 omeni — Ministeriul de agricultură, industrie și comerț al României, pe lângă favorurile acordate fabricilor de mai sus, a mai conșciut e aceeași scutire de impozite și taxe pentru următoarele materii prime necesare fabricii:

Ace și mătase de cusut; Pânză de căpușală de mătase, în și bumbac; Gumi-elastică, de bumbac, și sărmă de fer și alamă pentru cuie; Fer nelucrat, aramă și alamă brută nelucrată; Colori și lacuri pentru dat lustru; Praful pentru palisagiu; Șnur și Nasturi, copci și inele de metal; Urech pentru ghețe.

d) Reducțiunea, pe timp de 15 ani, a prețurilor de transport pe liniile ferate române pentru obiectele arătate la literile b) și c) cum și pentru pielea tăbăcită indigenă procurată pentru trebuințele fabricii.

e) Reducțiunea pe același timp a taxelor postale pentru transportul fabricatelor în interiorul țării.

f) Preferința produselor acestei fabrici pentru furniturile Statului, județelor și comunelor față cu produsele similare streine.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a Gaz. Trans.)

PESTA, 27 Decembre. — Judex Curiae Sennyey e greu bolnav.

ROMA, 27 Decembre. — Papa a primit pe episcopii greco-catolici din Austro-Ungaria.

Tibru crește mereu; părțile situate mai jos ale orașului și împrejurimea sunt inundate.

PETERSBURG, 27 Decembre. — Lordul Churchill a vizitat Sâmbăta pe Giers și apoi a primit contravisita acestuia. Lordul și Lady Churchill au plecat er la Gacina.

CONSTANTINOPOL, 27 Decembre. — Consilierul de ambasadă rusă Onou a înmănat Porții un protest contra noiei năvăliri a Kurșilor pe teritoriul rus și i-a cerut să ia măsuri severe.

Necrolog Cu profundă durere Vă aducem la cunoscință regretabila incetare din viață a multu prețuitului nostru Ioan Pop, teolog absolut, notar cercual și proprietar întâmplat astăzi la 5^{1/2} ore dimineață, fiind împărtașit cu santele sacramente ale muribunilor. Rămășițele pămăntesc ale decedatului se vor așeza în cimiteriul bis. gr. cat. din Șard la 14/26 Decembre a. c. 2 ore d. m.

Șard, în 12/24 Decembre 1887. Nicolau Pop, tată. Iosif Pop, jude dela tabla reg. Roza m. Miclea, Elisabeta Pop, Valeria m. Radeșiu, traft. Petru Stanciu, Ioan Miclea, Gedeon Radeșiu, cumnaft. Eufrosina Pop, socia. Maria Stelina, Victor Nicolau, Veturia Adriana, fii. Ioan Urzică, Maria Urzică, socrii.

Numere singurice din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se pot cumpăra în totungera lui I. GROSS, și în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.

Editor și Redactor responsabil Dr. Aurel Muresianu.

•Și conducătorii voștri vă mbată cu vorbe gôle.

•Eu sunt avut și puternic, am învățat multe școle,

575. •Cunosc eu lipsele vóstre, pungile vóstre sunt gôle,

•Și vă dau nise parale, folosiți-vă cu ele;

•Pentru ca a venit aicea, pentru că m'ati ascultat,

•Eu vă dau la totă acuma de bëtut și de mâncat.

•Pun la dispozițiune butea de rachia plină,

580. •Chemați încă și pe alții de pe ulițe să vină,

•Veseliți-vă cu toții și vă faceți voi bună.

Toți îi strigă să trăiescă! strigarea grozavă răsună

Strigarea se repeșce cu vuetă îngrozitor.

•Veți acesta e domă mare, dice unul amățit,

585. •Și darnic e”, dice altul, „cu bănișori ne-a cinstit.

•Veți că el cunșce lipsa poporului asuprit.

Atuncea se delectă candidatul generos.

Și se uită cu plăcere la totă celă ce-i păcăt.

Care dă ocol acuma butii de rachia plină.

590. Se veselesc foarte bine unii din punca streină.

Aste minunate scene se repeșc în totă locul,

Unor stricați la alegere le suride-o și norocul....

Cursul la bursa de Viena
din 23 Decembrie st. n. 1887.

Rentă de aur 5%	97 05	Bonuri croato-slavone	101.-
Rentă de hârtie 5%	84.-	Despăgubire p. dijma de vină ung.	98 25
Imprumutul căilor ferate ungare	148.50	Imprumulul cu premiu ung.	120.-
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (1-ma emisiune)	94.-	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	121.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (2-a emisiune)	---	Renta de hârtie austriacă	77.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (3-a emisiune)	110 50	Renta de arg. austr.	80.80
Bonuri rurale ungare	101.70	Renta de aur austr.	108 60
Bonuri cu cl. de sortare 100,50	---	Losurile din 1860	132.75
Bonuri rurale Banat-Ti-mișd	101.-	Acțiunile băncii austro-ungare	860.-
Bonuri cu cl. de sortare 101	---	Act. băncii de credit ung.	272.25
Bonuri rurale transilvane	102.-	Act. băncii de credit austr.	269.75
		Argintul — Galbini	6.-
		Impărțitesci	10.05
		Napoleon-d'or	62.80
		Mărci 100 imp. germ.	126.80
		Londra 10 Livres sterlinge	---

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 9 Decembrie st. v. 1887.

	Cump.	vând.
Renta română (5%)	93 1/2	9 1/2
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
" convert. (6%)	91—	92—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
" (5%)	91 1/2	92 1/2
" urban (7%)	103—	104—
" (6%)	96—	97—
" (5%)	87 1/2	88 1/2
Banca națională a României 500 Lei	---	---
Ac. de asig. Dacia-Rom.	---	---
" Națională	---	---
Aur contra bilete de bancă	14 1/4	15.-
Bancnote austriace contra aur.	2.03	2.04

Cursulu pieței Braşov

din 24 Decembrie st. n. 1887.

	Cump.	Vând.
Bancnote românesce	8.46	8.48
Argint românesc	8.43	8.45
Napoleon-d'or	10.03	10.05
Lire turcesce	11.26	11.30
Imperial	10.26	10.30
Galbeni	5.90	5.96
Scrisurile fonc. » Albina » 6%	101.-	102.-
" " 5%	98.-	99.-
Ruble Rusesti	109.-	101.-
Discontul	6 1/2—8% pe an.	---

№. 14,290—1887.

Publicațiune,

referitoare la aşternerea fasiunilor dărei de agonisită de clasa a III-a și a IV-a, a fasiunilor dărei după cametele de capitală și a acelora după capitalele pasive.

In urma ordinațiunei inspectoratului reg. de dare dtdo Braşovă în 3 Noemvre a. c. Nr. 17,960, se provocă, spre scopul conserierii și determinării dărei pentru anii 1888 și 1889:

1. Toți acei, cari aparținău aceloră supuși dărei de agonisită de a III-a Clasă precum: fabricanți, neguțetori și industriași, banqueri, medici, advocați, ingineri, arendași etc. în genere toți acei cari au profesiune aducătoare de unu folos, fără ca după această profesiune să fi fostă cu ocaziunea determinării dărei pro 1887 deja dajduiți pro anii 1888 și 1889.

Toți acei aparținători dărei de agonisită de a IV clasă, precum ampioiații comunali, bisericesci, dela vr'o societate și ampioiații privați, preoți, profesori, învățatori, comptabili, cassari etc. cari capătă salarū sēu pensiuene mai multă ca 40 fl. v. a. lunarū.

3. Toți acei, cari au capitale depuse cu camete.

4. In fine toți acei, pe a căroră realității zacū capitale cu camete, — ca să-și ridice fără întârziere dela oficiul orășenesc de dare libelele respective pentru fasionarea dărei de agonisită de a III. și a IV. clasă, precum și acele pentru fasionarea dărei după cametele dela capitală să le reașternă la același oficiu până celū multū în 15

Ianuarie 1888, pe când acele pentru capitaliile pasive: celū multū până în 31 Ianuarie 1888.

Fasiunile asupra capitaliilor pasive ascernute mai târziu, i. e. celū multū până în 15 Februarie 1888 se vorū lua în considerațiune la determinarea aruncului generalū după darea de agonisită pro 1888 numai pe temelulū unei petițiuni, carea va justifica aşternerea întărită, pe când acele ascernute după 15 Februarie 1888 nu vorū lua de felū în considerațiune.

Așternerea fasiunilor asupra capitaliilor pasive, carea are să se întēple în fiă-care anū, decă din partea acelu supusū dărei să cere ca la determinarea aruncului după darea de agonsitū să se ia în considerațiune datorile ce zacū pe realității sale, — se constată prin unū atestū de primare estradatū de către oficiul orășenesc de dare și cu subscrierea respectivului ampioiatū de dare. Acestū atestū servesece ca singurū documentū asupra libelului ascernutū despre fasionarea capitaliilor pasive.

Acele partide, cari pentru datorile ce zacū pe realității lorū plătescū afară de cametele după capitale și quote pentru amortisarea capitalului, au ca să inducă în libelul fasionării atătū suma aceea, carea au debitat' o la inceputū, cātū și suma aceea, carea dinsuma dela inceputū debitatā o au plătītū în decursulū timpului prin amortisațiune sēu rate; in fine au ca să se inducā și cametele cari le-au plătītū creditorului anualminte pentru capitalū.

Braşovū, 21 Decembrie 1887.

1—3

Magistratulū orășenescū.

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU,”

— GHERLA — SZ. - UJVÁR. —

AMICULŪ FAMILIEI. Diarū beletristicū și enciclopedicū-literarū cu ilustrațiuni, Cursulū XI. — Apare in 1 și 15 di a lunei în numerū de câte 1 1/2—2 1/2 cōle cu ilustrațiuni frumōse; și publicā articlii sociali, poesiā, nuvele, romanuri, suvenirū de călătoriā ș. a. — Mai departe tractēzā cestiuni literare și scientifice, cu reflexiune le cerințele vieții practice; apoi petrece cu atēniune vieța socială a Românilor de pretutindēnea, precum și a celorlalte poporațiuni din patriā și străinătate; și prin umorū dulce și satirā alēsā nisuesce a face cātē o orā plăcută familiei strivite de grijele vieții; și peste totū nisuesce a întinde tuturorū indivițilorū din familiā o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulū de prenumeratiune pe anulū întregū e 4 fl. pentru Româniā și străinătate 10 franci — lei noi, plătibil și in timbre postalū.

PREOTUL ROMÂN. Revistā bisericescā, scolastică și literarā. Cursulū XIII. — Apare in broșurū lunare de câte 2 1/4—3 1/4 cōle; și publicā articlii din sfera tuturorū sciințelorū teologice și intre acestia multīme de predice pe duminēci, serbători și diverse ocaziuni, — mai departe studii pedagogice, didactice și scientifice-literari. — Prețulū de abonamentū pe anulū întregū e 4 ff. — pentru Româniā 10 franci — lei noi, plătibil și in bilete de bancă și in timbre postalū.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu in Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vëndare și următoarele cărți:

Puterea amorului. Nuvelā de Paulina C. Z. Rovinarū. Prețulū 20 cr.

Idealulū pierdutū. Nuvelā originalā de Paulina C. Z. Rovinarū. Prețulū 15 cr.

Opera unol omū de bine. Nuvelā originalā. — Continuarea nuvelei: „Idealulū pierdutū“ — de Paulina C. Z. Rovinarū. Prețulū 15 cr.

Fontāna dorului. Nuvelā poporalā de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Codreău craiulū codrului. Baladā de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Elū trebuie să se însore. Nuvelā de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruțiu. Prețulū 25 cr.

Brandā sēu Nunta fatalā. Schiță din emigrarea lui Dragoșū. Nuvelā istoricā naționalā. Prețulū 20 cr.

Numărul 76 și 77. Naratiune istoricā după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulū 30 cr.

Probitatea in copilāriā. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvė, membru alū academiiei. francese. Prețulū 10 cr.

Barbu cobzarulū. Nuvelā originalā de Emilia Lungu. Prețulū 15 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberā de Constantin Morariu. Prețulū 50 cr.

Ifigenia in Aulida. Tragediā in 5 acte, după Euripide, tradusā in versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr.

Petulantulū. Comediā in 5 acte, după Augustū Kotzebue tradusā de Ioanū St. Șuluț. Prețulū 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publicā ținutā in salele gimnasiului din Fiume prin Vincețiu Nicorū prof. gimnas. Cu portretulū M. S. Regina României. Prețulū 15 cr.

Poesiile de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 102 pagine, cuprinde 103 poesiile bine alese și arangiate. Prețulū redusū (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafirū și vioarele, poesiile poporale culesse de Ioanū Popū Reteganulū. Unū volumū din 14 cōle. Prețulū 60 cr.

Tesaurulū dela Petrōsa sēu Cloșca cu puli ei de aur. Studiu archeologicū de D. O. Olinesdu. Prețulū 20 cr.

Apologā. Discusiuni filosofice și istorice maghiare privitoare la Romani, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulū Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețulū 30 cr.

Renascerea limbei românesce in vorbire și scriere invederitā și aprețiatā de Dr. Gregoriu Silași. (Opū completū) Broșura I. II. și III. Prețulū broș. I. II. cātē 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tōte trei impreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Romān. Cartea I. II. III. IV. cuprindeūdū materiilū fōrte interesante și amusante. Prețulū la tōte patru 1 fl., cātē una deosebitū 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinde materiilū fōrte interesante și amusante. Prețulū 30 cr.

Colecte de Recepte din economiā, industriā, comerțiu și chemiā, pentru economi, industriași și comercianți. Prețulū 50 cr.

Economiā pentru scōlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulū 30 cr.

Indreptarū teoreticū și practicū pentru învățamētulū intuitivū in folosulū elevilorū normalū (pre-

parandiall), a învățatorilorū și a altorū bărbați de scōlă, de V. Gr. Borgovanū, profesorū preparandialū. Prețulū unui esemplarū cu porto francatū 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nōstră pedagogicā abia aflāmū vre-unū opū, intocmitū după lipsele scōlelorū nōstre in mēsura in care este acesta! pentru aceea ilū și recomandāmū mai alesū Directorilorū și învățatorilorū ca celorū in prima linā interesatū.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De Vas. Gr. Borgovanū. Prețulū 15 cr.

Manualū de Gramatica limbii române pentru scōlele poporali in 3 cursuri de Maximū Popū profesorū la gimnasiulū din Năseūdū. — Manualulū acesta este aprobatū prin Inaltulū Ministerū de cultū și instructiune publicā cu rescriptulū de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețulū 30 cr.

Nu mē uita. Colectiune de versuri funebreli, urmate de ierțaciuni, epitafii s. a. Prețulū 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei in scōla poporală pentru învățatori și preparanți. Broș. I. scrisā de Gavrilū Trifu, profesorū preparandialū. Prețulū 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni.

Mărgăritarulū sufletului. Carte bogatā de rugăciuni și cātāri bisericestū fōrte frumōsū ilustratā. Prețulū unui esemplarū broșatū 40 cr. legatū 50 cr. legatū in pānzā 60 cr. legatū mai finū 60, 80, 90 cr. 1 fl., in legăturā de luxū 1.50—2.50.

Miculū mărgăritarū sufletescū. Cărticică de rugăciuni și cātāri bisericesci — frumōsū ilustratā pentru prunciilū scolarū de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicțiunei sup. bisericesci. Prețulū unui esemplarū broșatū 1⁵ cr., — legatū 22 cr., legatū in pānzā 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cātāri pentru prunciilū scolarū de ambe secsele. Cu mai multe icōne frumōse. Prețulū unui esemplarū trimisū franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esempl. 5 fl.

Visulū Prea Sāntei Vergure Maria a Născetőrei de D-șeu urmatū de mai multe rugăciuni frumōse. Cu mai multe icōne frumōse. Prețulū unui esemplarū espedatū franco e 10 cr.. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolă D. N. Isusū Christosū. Prețulū unui esemplarū legatū e 15 cr.